

det kan se, og nøies med Angiverisystemet, men saa maa det virkelig trække alt Muligt frem, hvad det kan faae frem, og saa vil Tilstanden i hele Byen — jeg sigter herved til Kjøbenhavn, — blive i høj Grad utaalelig. Jeg tror virkelig, at den ærede Justitsminister maatte være taknemmelig, naar Forslaget under Nr. 10 kunde blive vedtaget; thi derved vilde de under ham forterende Embeds- og Bestillingsmænd søle sig lykkelige. Jeg tror, at dette er af den Slags Love, som kun komme til at staa paa Papiret, eller ogsaa blive de overtraadte, og det er ikke Hensigten. — Svad angaar Forslaget under Nr. 18, mener jeg ogsaa, at den ærede Minister maatte have kunnet se, hvad der har ført til de strenge Bestemmelser i den Retning, og jeg tror virkelig ikke, at det er bedre for Samfundet, at vi vedtage Love, som stride imod Folkets Ønsker og Forhaabninger. Det klang meget smukt, da det ærede Medlem for Thisted (Sagd) mente, at det, der falder sammen med Folkets Ønsker og Forhaabninger, var det, som havde givet sig Udtryk i Forslaget under Nr. 7. Jeg vilde ønske, at ikke alene det ærede Medlem, men ogsaa Folkethinget i det Hele, sammen med Regjeringen, vilde gjøre sig det til Regel ved mange andre Leiligheder, at de Ønsker og Forhaabninger, som røre sig i Befolkningen, maatte finde sine virkelige Udsagn og Støtter her. Sluttelig vil jeg sige, at, naar vi ikke blive ved § 2, saaledes som Regjeringen har foreslaaet den, og som jeg kunde tiltræde den, idet derved den virkelige Handel vilde komme til at staa stille, hvorimod Nødvendighedsagjensstande vilde blive forhandlede saaledes som nu, vil der let kunne indtræde meget uheldige Tilfælde f. Ex. paa Landet. Jeg kan med Bestemthed sige, at det har tildraget sig i Løbet af det sidste Aar, at en Bonde er kommen til en Kjøbmand og har villet have Tran eller Olie til sine syge Kreaturer; fordi der ikke var noget Apothek i Nærheden. Kjøbmanden sagde: „Nei, jeg maa ikke sælge det“, men Bonden sagde: „Jeg vil have det“, og bevægede Kjøbmanden til at sælge det. Politiet faae det imidlertid, det blev meldt, og Kjøbmanden blev mulktet for at have solgt Olie eller Tran endog i dette Tilfælde. Der staar heller ingen Undtagelse i denne Henseende i Loven, og fra Dato vil altsaa ogsaa en Kjøbmand kunne blive straffet, naar han sælger Olie eller Tran til en Landmand, hvis Kreaturer ere lige ved at styrte. Disse Forhold ville i høj Grad fortræbige baade Befolkningen, de Handelende og Politiet, og hvad dermed staar i Forbindelse. Jeg tror, at det er rigtigt, at vi ikke skulle give Folk Lænker om Benet, som den ærede Ordfører sagde, men det sker virkelig i dette Forhold.

Ordføreren (S. A. Hansen): Efter som Tiden er saa langt fremrykket, glæder det mig, at

jeg kan fatte mig aldeles fort med Hensyn til de foreliggende Forslag. Der er fra flere ærede Talere fremkommet Antydninger af Forandringer, som de kunde ønske og havde tænkt paa; men derpaa skal jeg naturligvis ikke komme ind, da der ikke foreligger Endringsforslag i saa Henseende. Utaalget Medlemmer ville jo komme til at forhandle med hinanden mellem anden og tredie Behandling, og der vil da kunne tages Hensyn til forskellige af disse Ønsker. Jeg skal i det Hele ikke opholde mig videre ved de foreliggende Forslag; kun med Hensyn til 2 Punkter skal jeg tillade mig at fremsætte nogle Bemærkninger. Det første af disse Punkter er Spørgsmaalet om Butikernes Lukning. Saaledes som Stemningen i det Hele maa antages at være, og navnlig efter den høitærede Justitsministers bestemte Erklæring om dette Punkt, gaar jeg ud fra, at man vedtager, at Butikkerne fremdeles skulle være lukkede. Det vil ikke overraske mig, om det bliver saaledes; men jeg vil da troste mig med, at jeg er fri for at være med til at binde Borgerne paa denne Maade; jeg fratægger mig al Skyld deri. Jeg vil imidlertid gjøre ærede Medlemmer opmærksomme paa, at man, naar dette nu bliver vedtaget, efter min Opfattelse virkelig ikke let vil kunne undgaa ogsaa at indføre Bestemmelser med Hensyn til Lyndets Frihed, ligesom jeg ogsaa mener, at der maa blive Spørgsmaal om, at vi maa sørge for, at der paa den Tid bliver Frihed for Jernbanebetjente, Postbude, Telegrafbetjente og andre saadanne; thi Staten bør foregaa med et godt Exempel; naar den lægger Baand og Lænke paa Borgerne, maa den foregaa med sit Exempel og sige: Jeg forlanger ikke, at mine Underfaatter skulle arbejde om Søndagen, jeg giver Eder fuldstændig fri. Et af Lø maa være Tilfældet, og dersom ærede Herrer ville stille Forslag i denne Retning, kunde jeg ikke Andet end gaa med dertil, naar man paalægger de Handelende at lukke deres Butikker. — Det er dog egentlig Forslaget under Nr. 18, hvorefter jeg vilde tale. Jeg vil her sige, at vi, efter den virkelig afgjørende indkommande Maade, hvorpaa den ærede Justitsminister er optraadt i denne Sag, skylde fra vor Side at vise den samme yderligere Imødekommen. Man har saa ofte i de senere Aar hebreidet os, at vi ikke vare imødekommende; men vi have dertil svaret: Det er, fordi man afviser os og ikke imødekommer os; men naar man nu ser Exempel paa det Modfatte fra Regjeringens Side, maa man ogsaa vise, at det er vort Alvor ligeledes at ville komme imøde. Jeg skal derfor udtale, at jeg baade med Hensyn til Spørgsmaalet om Butikernes Lukning og maasse ogsaa med Hensyn til andre enkelte Bestemmelser skal strække mig meget langt, naar vi kun kunne blive enige med den ærede Justitsminister om Forslaget under Nr. 18, men det er for mig afgjort Hovedpunktet. Om denne Be-